

22 Μαΐου 2023

Συμβάλλοντας στη σωστή χρήση της γλώσσας μας

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Εκπαίδευση](#)

Ο Χρυσόστομος Π. Ρουσής, πρώην διευθυντής σχολείων Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης, καταγράφει λάθη στη χρήση της γλώσσας μας.

Όσοι αγαπάμε τη γλώσσα μας και ενδιαφερόμαστε για την ποιότητά της, θα πρέπει να θελήσουμε να προσέξουμε μερικά από εκείνα τα λάθη που ακούμε ή διαβάζουμε:

1. Ακούσαμε από τηλεοπτικό σταθμό για την «εκκενωθείσα έδρα» της μητρόπολης Πάφου, μετά την εκλογή του Γεωργίου ως Αρχιεπισκόπου Κύπρου. (αντί: την κενωθείσα έδρα). Λέμε: η κενωθείσα (και όχι: εκκενωθείσα) έδρα της μητρόπολης Πάφου. - η κενωθείσα (και όχι: εκκενωθείσα) βουλευτική έδρα πάει στο τάδε κόμμα.

N.B. (Σημειώστε): κενώνω # πληρώνω (κενώθηκα, κενωμένος): υπάρχουν έξι υποψήφιοι για την θέση που κενώθηκε (και όχι: εκκενώθηκε) Αλλά: η αίθουσα εκκενώθηκε.

εκκενώνω = κάνω κάτι κενό: «Ο επί κεφαλής αστυνομικός διέταξε την εκκένωση τού κτηρίου».

2. «Ο πάτερ Αντώνιος» ξηλώθηκε από τη διοίκηση της Κιβωτού του Κόσμου. (αντί: ο πατήρ Αντώνιος) N.B. (Σημειώστε): Χρησιμοποιούμε το «πάτερ» σε προσφωνήσεις ιερέων: Σας χαιρετώ, «πάτερ Αντρέα». Το «πατήρ» χρησιμοποιείται στην ονομαστική πτώση και το «πάτερ» στην κλητική. Στη γενική το ουσιαστικό

γίνεται «του πατρός» ή «του πατέρα» και στην αιτιατική «τον πατέρα».

3. Τα ονόματα των ψηφοφόρων είναι στον κατάλογο «με αύξων αριθμό» (αντί: αύξοντα) N.B. (Σημειώστε): Ο αύξων ή αύξοντας αριθμός (serial number), του αύξοντος ή του αύξοντα, τον αύξοντα: σημειώνω στον φάκελο τον αύξοντα αριθμό της αίτησης.

4. Τα παιδιά βρίσκονται σε «ασφαλές σημεία» (αντί: ασφαλή σημεία) - Υπήρχε «πλήρης πρόσβαση» στο κείμενο των τοπικών Σχεδίων Ακάμα (αντί: πλήρης πρόσβαση) - Ο πατέρας μου πήρε άδεια με «πλήρη αποδοχές» (αντί: πλήρεις αποδοχές) - Η «ειλικρινή φίλια» είναι το σπουδαιότερο αγαθό (Αριστοτέλης), (αντί: η ειλικρινής φίλια).

N.B. (Σημειώστε): Τα λόγια επίθετα σε -ης (διεθνής, ειλικρινής, επιμελής, ευγενής, πλήρης, πρωτοφανής, σαφής, συνεπής, τριμερής, υγιής) σχηματίζουν την γενική του ενικού σε -ους: ο/η διεθν-ής (τύπος, ειρήνη), το διεθν-ές (δίκαιο, εμπόριο) του διεθν-ούς: οι διεθν-είς (συμφωνίες, συγκοινωνίες), τα διεθν-ή (ύδατα, προβλήματα)

Λέμε και γράφουμε: «διά του λόγου το ασφαλές» (= προς επιβεβαίωση των όσων έχω πει) (και όχι: δια του λόγου το αληθές). Ασφαλής = αξιόπιστος, έγκυρος, ακριβής.

Πηγές: Μπαμπινιώτης Γ., «Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας»

Παπαζαφείρη Ι., «Λάθη στη χρήση της γλώσσας μας»

Τριανταφυλλίδη Μ., «Νεοελληνική Γραμματική»

Πηγή: